

UutisKymi

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu n:o 6

42. vuosikerta

26.4.1982

Tilintarkastusasiaa

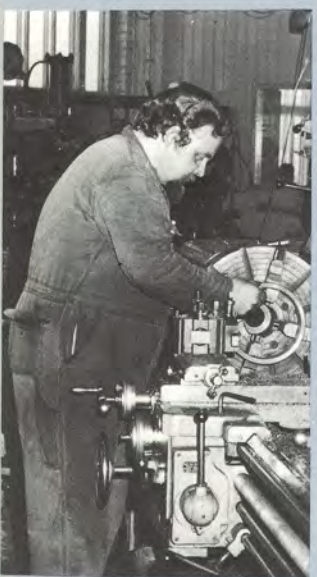
Yhtiökokouksessa luettuun tilintarkastuskertomukseen kietytty tilintarkastajien koko vuoden työ.

Mitä työhön kuuluu, selviää sivulla 5.

Kuvassa varastontarkastaja Eino Haimi.

Protomiehen etuoikeus

Asentaja Pertti Lindgren näkee Kymmin Metallin Salon tehtaalla uuden tuotteen ennen kuin kukaan muu. Miksi, siitä kerrotaan takasivulla.

Osinko 10 prosenttia

Kaksi uutta jäsentä Kymi-yhtiön hallitukseen

Kymi Kymmene Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 14.4. Osinkona päätettiin jakaa 10 prosenttia nimellisarvosta eli viisi markkaa osakkeelta. Kymi-yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen pääjohtaja Mika Tiivola. Erovuorossa ollut hallituksen jäsen kansleri Jaakko Honko valittiin niin ikään uudelleen.

Hallituksen pitkäaikaisen

jäsenen ja aikaisemman varapuheenjohtajan kauppatiet. tri h.c. Tor-Erik Lasseniuksen ilmoitettua, ettei hän ole enää käytettävissä, yhtiökokous valitsi hänen tilalleen uudeksi hallituksen jäseneksi toimitusjohtaja C.O. Tallgrenin. Kymi-yhtiön hallituksen toiseksi uudeksi jäseneksi valittiin yhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos Fredrik Castrén.

Kymi-yhtiön hallitukseen

kuuluvat puheenjohtajana pääjohtaja Mika Tiivola, varapuheenjohtajana vuorineuvos Kurt Swanlung ja muina jäseninä Sanoma Oy:n hallituksen puh.joht. Aatos Erkko, ministeri Esko Rekola, kansleri Jaakko Honko, varatuomari Henrik Nybergh, johtaja Erik V. Olander, toimitusjohtaja C.O. Tallgren ja vuorineuvos Fredrik Castrén.

Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin vakuutusneuvos Mauno Saalasti, pääjohtaja Paavo W. Jokinen sekä dipl.ekon. Eric Haglund, KHT, ja kauppatiet.maist. Mauno Sihto, KHT.

Carl Olof Tallgren

Fredrik Castrén

Varatilintarkastajiksi valittiin toimitusjohtaja Juhani Kolehmainen, pääsihteeri Kai

J. Warras, toimitusjohtaja Antti Kataja, sekä ekon. Heikki J. Koskelainen, KHT.

Mäntykuitupuutase huolestuttava

Puun pystyvarastot ovat tällä hetkellä Tehdaspuun osalta toista miljoonaa kuutiometriä pienemmät kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

"Kun puuta ei ostossa ja hakkuissa tule niin paljoa kuin tehtaalla tarvitsevat, näyttää erityisesti mäntykuitupuutase syksyä ajatellen huolestuttavalta. Jos sillä puolella ei ole nyt tiedossa olevaa enempää tuotannon supistuksia, on Tehdaspuulla mäntykuitupuun osalta huoltovaikeuksia", toteaa Tehdaspuun toimitusjohtaja Väinö Niku.

Mekaanisen puunjalostuksen puolella ei alkusyksystä ole akuuttia pulaa puusta voimakkaiden tuotannon supistusten vuoksi. Mäntytkä kuitenkin on niukasti saatavilla.

Kymin ja Voikkaan pape-ritehtaiden kannalta tärkeän kuusikuitupuun tarve voidaan Nikun mukaan kompensoida kuusikuitulla, joka kuitenkin on kallis vaihtoehto.

Kymi-yhtiön toimitusjohtaja Fredrik Castrén käsitteli puuhoitotilannetta tiedotustilaisuudessaan henkilöstöryhmille.

"Teollisuuden puutarpeen arvioidaan säilyvän edelleen varsin korkeana ja supistuvan vain muutamalla prosentilla. Sahateollisuudessa supistus on voimakkaampi, mutta uutta kapasiteettia on tulossa käyttöön massateollisuudessa. Sahateollisuuden tuotannon väheneminen pienentää lisäksi hakkeen tarjontaa massateollisuudelle", sanoi Castrén.

Käyttökate laski

Yhtiön tulorahoitus ja kannattavuus heikkenivät viime vuonna tuotannon supistusten johdosta. Kehitystä jouduttivat energian ja kotimaisten raaka-aineiden hintojen nopea kohoaminen sekä työ- ja kustannusten nousu, sanoi Kymi-yhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos Fredrik Castrén tiedotustilaisuudessaan henkilöstöryhmille Kuusankoskella 15. huhtikuuta.

"Kiristynyt kilpailu ei antanut mahdollisuutta hintojen korottamiseen kustannusten nousua vastaavasti. Sahatavaran vientihinnat jopa alenivat selvästi. Paperin valmistuskustannukset nousivat vuoden aikana 17 prosenttia, mutta myyntihinta vain 8 prosenttia."

Castrén sanoi emoyhtiön käyttökateen laskeneen kannattavuuden heiketessä 15,2 prosenttiin liikevaihdosta.

Kun otetaan huomioon yhtiön rahoitusrakenne, tulisi tyydyttävän käyttökateen nousta noin 20 prosenttiin liikevaihdosta, jossa se on kuluneena 10-vuotiskautena ollut vain kaksi kertaa, vuosina 1974 ja 1979.

Kymi-yhtiön vieraan pääoman yhteismäärää tilikauden päättyessä, hieman yli kahta miljardia, Castrén luonnehti suureksi. Määrä on 97 prosenttia liikevaihdosta.

"Yhtiön vakavaraisuus on edelleen pysynyt hyvänä. Oman pääoman ja varausten osuus koko pääomasta oli 46 prosenttia, mikä on selvästi parempi kuin metsäyhtiöissä keskimäärin", sanoi Castrén.

Toimitusjohtaja Castrénin puheen muut keskeisimmät kohdat sivulla 4.

Lajitteluyksiköt (etualalla) nostavat laudat lajittelijoiden näkyviin Hallan uudella tasaamolla. Lajittelijat istuvat takana näkyvässä ohjaamossa.

Uusi tasaamo käyntiin Hallassa

Kymi-yhtiön Hallan sahan uusi tasaamo- ja lajittelulaitos on käynnistynyt. Parhaillaan meneillään olevan koeajovaiheen arvioidaan kestävän kuluvan kuun ajan.

Nyt uutta laitosta hoitaa sen käyttöhenkilökunta lait-

teistojen toimittajien avustuksella. Valtaosa tasaamo- ja lajittelulaitoksen 20:stä työntekijästä siirtyi tehtävinsä vanhalta tasaamolta, joka työllisti yli 80 henkilöä.

Pinta-alaltaan 1 300 neliömetrin laajuudessa rakennuksessa sahatavara lajitel-

laan, tasataan ja myös paketoitetaan.

Rakennuksen ja pääkoneet on toimittanut Valmet Oy:n Pansion tehdas, laitoksen automatiikasta vastaa Oy Strömberg Ab.

Hallan sahan uusi tasaamo ja lajittelulaitos sijoittuvat sahan prosessissa kuivaamon ja lautatarhan väliin. Sahan ulkoseinät on rakennettu profiiliteräksellä.

Pää pystyyn...

Talouselämä-lehdessä oli kuukausi sitten kirjoitus, jossa eräs taloustieteen apulaisprofessori toi julki tietävyytensä metsäteollisuudesta. Hänen mukaansa metsätalous ja metsäteollisuus ovat menettäneet merkityksensä Suomen kansantalouden toimialoina.

Kun juttu ei sattunut aprillipäiväksi eikä kirjoittajalla muitakaan vaihtoehtoja ollut tarjottavaksi, huolestui Povarikin asiasta. Etsin käsiini viimeisimmän pitkän aikavälin ennusteen (Teollisuus 1990; Elinkeinöelämän Tutkimuslaitos) ja puu putosi sydämeltäni. Kasvuakin näyttää olevan luvassa ja toivon mukaan sen myötä myös Povarille palstatilaa, vaikka tämä nimimerkillä kirjoittaminen onkin viime aikoina osoittautunut rangaistavaksi teoksi.

Mutta itse asiaan! Mai-

nittu tutkimus lähtee nopean ja hitaan kasvun vaihtoehtoihin. Edellisen mukaan koko teollisuustuotanto voisi vuosina 1980-90 kasvaa keskimäärin 5,5 % vuodessa, jälkimmäisen mukaan 3 % vuodessa. Yksinomaan metsäteollisuudessa vastaavat luvut olisivat kuluvalle vuosikymmenellä 4 % ja 2 % vuodessa. Muistin verrat kerrattakoon, että 1960-luvulla tuotannon määrän lisäys metsäteollisuudessa oli keskimäärin 5,8 % ja 1970-luvulla 3,1 % vuodessa. Ei näiden lukujen valossa siten vielä ole syytä painaa päätä energiämetsään. Toki työtä on tehtävä, jotta ennuste toteutuisi, jopa ylittyisi.

Ensimmäisenä tehtävänä on varmistaa metsäteollisuuden kilpailukykyyn säilyminen. Ja se ei säily, mikäli kannattavuuskehitys on niin huono, ettei metsä-

teollisuuden teknologiaa kyetä pitämään kansainvälisellä huipputasolla - olemaan jopa sitä parempi. Tämä on ehto, sillä esimerkiksi 1990-luvun tuotteet kehitetään kuluvalle vuosikymmenen tutkimus- ja kehitystyöllä synnytettyä innovaatioista. Edellisen vuosikymmenen laiminlyönnit kostautuvat aina jälkipolville. Tässä pitää paikkansa vähän samantyyppinen sanonta siitä Isosta Kirjasta.

Povari on optimisti ja uskoo, että "isät" eivät tee pahoja tekoja, jotka kostautuisivat. Kun näin on, voidaan vajaan kymmenen vuoden kuluttua kirjata 1980-luvulla metsäteollisuudessa tapahtuneen merkittävää kasvullista ja toiminnallista kehittymistä. Esim. tähän tapaan:

1. Jalostusaste nousi voimakkaasti.

2. Asiakaslähtöinen toiminta-ajatus voitti alaa raakainelähtöisen ajattelutavan sijasta.

3. Erikoistuotteille rakennettiin yrityskohtaisia markkinointiketjuja.

4. Toiminta keskittyi kannattavimpiin yrityksiin ja tuotteisiin.

5. Toiminta kansainvälistyi.

6. Tunkeuduttiin uusille alueille pitkälle jalostetuin tuottein.

7. Puupula selvitetiin.

Tämä ei ole vappupila eikä uskon kysymys, vaan todennäköisin totuus.

Hyvää vappua!

Povari

Yli 1000 koulutettu

Työsuojelukoulutus virstanpylväällä

Kuluvana vuonna tulee kuluneeksi 10 vuotta siitä, kun Kymiyhtiössä aloitettiin omatoiminen työsuojelukoulutus Verlassa.

Vuonna 1972 aloitettiin viikon pituisilla työsuojelun peruskursseilla, joita oli vuosittain kaksi erikseen sekä metalliteollisuudelle että metsä- ja kemian teollisuudelle. Aikanaan kuvaan tulivat myös kolmen päivän pituiset täydennyskurssit.

Molemmat kurssimuodot kehittyivät vuosien myötä myös siten, että niistä tuli ns. yhteiskursseja osallistujien koostuessa eri henkilöstöryhmissä.

Tänä keväänä on pidetty 1.-5.3. metalliteollisuuden työsuojelun peruskurssi ja vastaavasti kurssi metsä- ja

kemian teollisuudelle 22.-26.3. Kevään kurssit oli tarkoitettu ensisijaisesti esimieskunnalle ja uusille työsuojeluyhteistoimintahenkilöille.

Verlan työsuojelukoulutuksen on vuosien aikana saanut toista tuhatta yhtiöläistä.

Kuusankoskella järjestettiin 15.4. puolen päivän pituinen koulutustilaisuus niille Kuusankosken työpaikkojen uusille työsuojeluyhteistoimintahenkilöille toimintakaudelle 1982-83, jotka eivät ole ennen olleet nimettyinä henkilöinä ko. toiminnassa. Tilaisuudessa perehdyttiin osallistujat työsuojelu- ja työterveyskysymyksiin työsuojeluyhteistoimintaa silmällä pitäen.

Kymiyhtiön tulos vuodelta 1981 ei yltänyt edellisen vuoden tasolle. Käyttökate eli varsinaisen tuotannon toiminnan tulos ennen pääomakuluja jäi 22 miljoonaa edellisvuotta heikommaksi. Syynä tuloksen heikkenemiseen on se, että tuotantokustannukset kasvoivat vuoden aikana 120 miljoonalla markalla, mutta liikevaihto vain 98 miljoonalla markalla.

Poistojen yhteismäärä on 122,8 miljoonaa markkaa eli 5,8 prosenttia liikevaihdosta. Poistot ovat samaa suuruusluokkaa kuin vuonna 1980 ja vastaavat alkuperäisestä hankintahinnasta poistosuunnitelman mukaan tehtyjä poistoja. Elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot olisivat kuitenkin 120,8 miljoonaa markkaa suuremmat.

Sisäisessä laskennassa poistoilla varaudutaan uusimaan ajan myötä vanheneva tuotantokoneisto. Tämä edellyttää, että poisto tehdään käyttöomaisuuden nykyarvosta mahdollisimman oikein ennakoitun käyttöajan mukaan. Liikekirjanpidossa poisto tehdään alkuperäisestä ostohinnasta.

Näin määritellyt ns. laskennalliset poistot olivat vuonna 1981 151,2 milj. markkaa eli 28,4 milj. markkaa kirjanpidossa tehtyjä poistoja suuremmat.

Yhtiön lisävelkaantumisen estämiseksi poistojen tulisi olla vähintään sitä tasoa, jolla määrällä tuotantolaitosten rahoittamiseen aika-

Tulorahoitus oli riittämätön v. 1981

Talusojohtaja Jaakko Harju esitteli yhtiön tilinpäätöstä toimitusjohtajan tiedotustilaisuudessa Kuusankoskella 15. huhtikuuta.

naan otettuja lainoja on sitouduttu kuolettamaan.

Yhtiö on saanut vuoden 1981 aikana kurssivoittoja yhteensä 35,9 milj. markkaa. Summa on käytetty syntyneiden 64,5 milj. markan suuristen kurssitappioiden alentamiseen. Erotus 28,6 milj. markkaa näkyi taseessa arvostuserien lisääntymisenä.

Tilikauden epätydyttävä tulos ei ole tehnyt mahdolliseksi varustuksen kasvattamista. Vaihto-omaisuuden arvostusvaraus on 15,3 prosenttia hankintahinnasta, kun elinkeinoverolain mukaan vaihto-omaisuuden aliarvostus voi olla 50 prosenttia hankintahinnasta.

Nettokorot olivat viime vuonna 7,7 prosenttia liikevaihdosta niiden oltua edel-

lisenä vuonna 7,4 prosenttia.

Välittömiä veroja yhtiö maksoi viime vuonna 19,3 milj. markkaa. Summa vastaa laskettuja lopullisia veroja vuodelta 1981.

Tavaroiden ja palvelusten toimittajat saivat viime vuonna 5,9 prosenttia suuremman osuuden yhtiön tuotteiden myynnistä ja muista tuotoista kuin edellisenä vuonna. Niiden osuus nousi 59,6:sta prosentista 61,1 prosenttiin.

Yhteiskunnan osuus on alentunut 14,6 prosentista 13,8 prosenttiin. Palkkojen noususta huolimatta ennakonpidätysten määrä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Asiaa kokonaisuutena tarkastellen on koko palkkojen lisäystä vastaava mää-

rä ennakonpidätysten vähenemisen ansiosta jäänyt palkansaajien käytettäväksi.

Henkilöstölle tuleva osuus onkin kasvanut laskelmassa eniten eli 12,8 prosenttia.

Lainojen kuoletuksiin jäävä osuus on alentunut 26,6 prosenttia. Osakkeenomistajille on jäänyt jaettavaksi edellistä vuotta vastaava määrä eli 1,2 prosenttia.

Toiminnan tuloksellisuutta voidaan tarkastella myös sen mukaan, miten saadut rahatulot ovat riittäneet syntyneiden menojen ja maksujen suorittamiseen.

Virallisen rahoituslaskelman luvuista laadittu oheinen rahankäyttölaskelma osoittaa ehkä tätäkin havainnollisemmin tulorahoituksen riittämättömyyden vuonna 1981.

Laskelmassa on varsinaisesta tuotannosta ja muista tuotoista saaduista netto-

tuotoista, 319,2 milj. markkaa, vähennetty korot, verot ja osingonjako eli yhteensä 224,3 milj. markkaa. Tulorahoitukseksi on tällöin jäänyt 94,9 milj. markkaa.

Käytettävissä olevaa rahamäärää on lisännyt myös varastojen väheneminen 5,7 milj. markalla, joten käytettäväksi on jäänyt tämän jälkeen 100,6 milj. markkaa.

Koska vanhojen velkojen kuolettamiseen tarvittiin rahaa 150,6 milj. markkaa, jää rahoitusvajaukseksi noin 50 miljoonaa markkaa, jonka verran yhtiö on joutunut lainaamaan normaalin toiminnan jatkamiseen.

Nettoinvestoinnit, 184,5 milj. markkaa sekä lainasaamisten lisäys on em. rahoitusvajauksen lisäksi kokonaan jouduttu rahoittamaan uusilla lainoilla.

Investointien rahoitusta on helpottanut se, että vuoden aikana myytiin käyttöomaisuutta, pääasiassa Porvoon kemian tehdas, Stymer Oy:n ja Pohjolan Voima Oy:n osakkeita. Myynnistä kertyi 178,9 milj. markkaa.

SIDOSRYHMÄT JA TULONJAKO

(Milj. mk)	1981	Muutos-%
		80-81
Myyntituotot	2.502,1	+ 3,7
Muut tuotot ja kulut	26,3	-22,9
	2.528,4	
Tavaroiden ja palvelusten toimittajille	1.544,6	61,1 % + 5,9
Yhteiskunnalle		
Välilliset verot	81,6	
Yhtiöverot	19,3	
Ennakonpidätykset	138,8	
Henkilösivukulut	116,1	
	355,8	
Yhteiskunnalta		
Tukitoimenpiteet	5,7	350,1 13,8 % - 1,6
Henkilöstölle		
Palkat ja eläkkeet ilman ennakonpidätyksiä	280,4	
Muut henkilöstökulut	22,3	302,7 12,0 % +12,8
Luontonantajille		
Korot	178,4	7,0 % + 6,7
Yhtiölle		
Lainojen kuoletuksiin poistoja vastaava määrä	122,8	
Varausten muutos	—	122,8 4,9 % -26,6
Osakkeen omistajille		
Osingonjakoon	29,8	1,2 %
		100,0 %

RAHANKÄYTTÖLASKELMA 1981

(1000 mk)

Rahan lähteet:

Käyttökate	323.972
Muut tuotot	23.656
Kurssierojen muutos + rahast. käyttö	28.432
	319.196
./ Korot	178.381
./ Verot, netto	16.288
./ Osingonjako	29.644
	224.313

Tulorahoitus	94.883
Käyttöpääoman vähennys	5.703
	100.586
./ Lainojen vuosilyhennys	150.576
	49.990
Rahoitusvajaus	289.181
Lainojen lisäys	239.191

Rahan käyttö:

Lainasaamisten lisäys	54.705
Käyttöomaisuuden lisäys	363.195
Käyttöomaisuuden myynti	178.709
	239.191

Apuraha-anomukset punnitaan tarkoin

Kymiyhtiön 100-vuotissäätiön apurahoja hakeneet ovat näinä päivinä saaneet joko mieluisaa tai pettymystä tuottavaa postia: säätiön paikalliset hallintokunnat ovat päättäneet, ketkä apurahoja saavat.

Maalis- ja huhtikuun puolivälin välinen aika on apurahat myöntäville hallintokunnille kiireistä aikaa. Hallintokuntien sihteerit tekevät paljon alustavaa työtä hakemuksia järjestellessään ja hallintokunnat kuluttivat päivästä kolmeen päivään hakijoiden paremmuutta vertailemistaan.

Apurahojen jako tapahtuu kuluvaan vuonna kymmenennen kerran, joten hallintokunnille on jo ehtinyt kertyä rutiinia; kiperimpiinkin jakoa koskeviin tulkintakysymyksiin alkaa jo olla ennakkotapauksia. Pari vuotta sitten koottiin edustajiston ohjeet yhtenäiseksi ohjenuoraksi. Tämä on yhtenäistänyt apurahojen jakoa eri tehdaspaikkakunnilla.

Se mitä hakemuksille tapahtuu maalis—huhtikuussa hallintokuntien käsittelyssä on yhtiöläisille paljolti vierasta. Seuraavassa selvitys suurimman tehdaspaikkakunnan, Kuusankosken hallintokunnan työskentelystä.

100-vuotissäätiön Kuusankosken hallintokunta kokouksessaan, vas: lta varapuheenjohtaja Armas Ihalainen, Veikko Pasi, sihteeri Marjatta Käki, puheenjohtaja Åke Lindholm, Niilo Ukkonen, Markku Vanhala, Seppo Järvisalo ja Ritva Simonen.

Alustavaa työtä

Jo ennen kuin 100-vuotissäätiön apurahojen hakuaika päättyy maaliskuun puolenvälin tienoilla, alkavat hallintokuntien sihteerien kiireet. Heiltä kysytään mm. mitä lomakkeita ja liitteitä hakemuksiin tarvitaan ja kaikkea muuta asiaan liittyvää.

"Ohjaamme kyselijöitä, joskus muistutamme heitä myös hakuaajan päättymisestä. Kaikki eivät tunnusta uskovansa, että hakemusten pitää olla meillä määräpäivään mennessä, muuten ne jätetään käsittelemättä", sanoo Kuusankosken hallintokunnan sihteeri, hallintopäällikkö Marjatta Käki

Käki myös pyrkii täydentämään vajavaisia hakemuksia, pyytää hakijoita hankkimaan esimerkiksi virkatodistuksia, todistuksia koulun käymisestä jne.

Kun täydelliset hakemukset sitten ovat käytössä, tekee Marjatta Käki kaksi listausta.

Ensiksi yhteenvedon, josta selviävät tiedot hakijasta, haetusta summasta, aiheesta, työosastosta ja palvelusvuosista.

Sen jälkeen hakemukset kootaan ryhmiksi sen mukaan, mihin tarkoitukseen apurahaa on haettu. Näin voidaan verrata mm. kenen hakijan perustelut apurahaanomukselle ovat parhaat, mikä on esimerkiksi kielikurssille kohtuullinen hinta.

"Ammattiin liittyvä opintotoiminta on etusijalla, vas-

ta sen jälkeen tulee sivistyksellinen harrastustoiminta. Tämä merkitsee toisaalta sitä, että ammattiin liittyvän opiskelun ollessa kyseessä saattaa apurahan saada vähemmän aikaa yhtiötä palvelut kuin muuhun opiskeluun rahaa anova vanha yhtiöläinen", selvittää Marjatta Käki.

Hän muistuttaa myös siitä, että esim. samalle kielikurssille muuten samoin edellytyksin apurahaa hakemista on etusijalla se, jolla on eniten palvelusvuosia.

Monen päivän työ

Marjatta Käki jakaa hallintokunnan jäsenille yhteenvetolistat ja apulistan kokouksessa, jossa apura-

hoista päätetään. Tällöin myös todetaan, miten jaettava summa eri saajaryhmien kesken jakaantuu:

Palveluksessa oleville vähintään 50 prosenttia, eläkeläisille korkeintaan 15 prosenttia, perheenjäsenille korkeintaan 15 prosenttia, kerhoille ja opintopiireille korkeintaan 10 prosenttia ja yhteisöille samaten korkeintaan 10 prosenttia.

Hakemusten käsittely Verlassa aloitetaan kaikkien hakemusten lukemisella.

"Jokainen hallintokunnan jäsen tekee jo tässä vaiheessa + ja - merkintöjä papereihinsa, myös sääntöjen ulkopuolella olevat putoavat tässä vaiheessa pois."

Tämän jälkeen käsittely tapahtuu ryhmittäin, em. apulistoja apuna käyttäen.

Tällöin otetaan huomi-

oon ensisijaisesti se sääntöjen määräys, että vähintään 1/3 säätiön tuotosta on käytettävä opintotoimintaan. Näin ollen mm. harrastustoiminnan muu tukeminen on toisella tilalla ja vasta niiden jälkeen tulevat muut virkistys- ym. toiminnot.

Apurahojen myöntäminen aloitetaan kunkin ryhmän sisällä "varmoista tapauksista", eli parhaista hakemuksista. Kun "rahan raja" ryhmän sisällä saavutetaan, jäävät viimeiset ilman apurahaa.

Koska palveluksessa oleville on varattu vähintään 50 prosenttia apurahoista, jaetaan heidän osuutensa viimeiseksi ja ohjataan ryhmälle myös se raha, jota muissa ryhmissä ei ole jaettu.

Marjatta Käki painottaa kaikkien säännöt täyttävien

hakemusten olevan loppuun saakka mukana, vaikkakin pätevimmit seuloutuvat ensimmäiseksi esiin.

Aikaa hallintokunta käyttää yhtä hakemusta kohden keskimäärin vain viitisen minuuttia. Kun hakemuksia esimerkiksi viimeksi oli Kuusankoskella 363 kappaletta, kertyi kokonaistyöajaksi kolme kymmentuntistä päivää.

Päätös ilman äänestyksiä

Hallintokunta tekee päätöksensä aina ilman äänestyksiä. Päätöksiä tehdessään se ottaa huomioon mm., että matkustuskulut huomioidaan yleisen kulkuneuvon taksan mukaan.

Hallintokunta ohjaa sellaiset hakijat ahkeruimaan harrastuksen parissa, jotka kokeilevat apurahan saantia ilman näyttöä harrastuksestaan.

Työtappioita ei korvata, sääntöjen mukaan apurahojen saamisen perustana on omalla ajalla suoritettu opinto- tai harrastustoiminta.

Päätöksensä perusteina hallintokunta pitää mm. edistymistä opinnoissa, ahkeruutta, harrastusajan pituutta ja palvelusvuosia yhtiössä. Päätösmiset opiskelijat eivät voi saada apurahaa opintoihin.

Välinehankinnat joudutaan karsimaan hakemuksista.

Marjatta Käki sanoo, että apurahan saajien on ollut vaikea muistaa tilitystä, vaikka apurahaa hakiessa allekirjoitetaan tilityssitoumus. Tilanne on kuitenkin parantunut viime vuosina.

"Vaikka iso hakemuspino aiheuttaa keväällä runsaasti kiireitä, olen kokenut tehtäväni hyvin antoisaksi. On aina hetki aikaa puhella ahkeran opiskelijan tai innokkaan harrastajan kanssa, hänen tarvitessaan neuvoja ja halutessaan kertoa harrastuksestaan."

Loisimpien apurahan saajien Marjatta Käki sanoo löytyvän nuorista muusikonaluista.

Åke Lindholm

Apurahojen jakaminen on vaativa tehtävä

"Satavuotissäätiön apurahojen jakaminen on niin vaativa tehtävä, että se velvoittaa ja innostuttaa sekä panee vastuuta jokaisen hallintokunnan jäsenen harteille. Näistä syistä johtuen yhteistyöryhmässä on saumatonta", sanoo 100-vuotissäätiön Kuusankosken hallintokunnan pitkäaikainen puheenjohtaja Åke Lindholm.

"Pohdimme vaikeitakin asioita, kunnes saavutamme yksimielisyyden. Siten jokaisen päätöksen takana on koko hallintokunta. Näin jokainen joutuu hyväksymään myös kompromissin teon. Äänestyksillä aiheuttaisimme jälkipuheita."

Kuusankosken hallintokunta on Lindholmin mukaan alusta lähtien joutunut vetämään linjoja siksi, että 60—65 prosenttia anomuksista tulee Kuusankoskelta.

"Olemme hallintokunnan sisällä itse joutuneet rakentamaan työskentelyperiaat-

teemme. Nyt asioiden käsittelyä toisaalta auttaa edustajiston ohjeet, jotka viime vuonna saatiin käyttöön."

"Myönnämme, että päätökset eivät 100-prosenttisesti ole jokaisen mielestä oikein, mutta paras tae mahdollisimman hyviin ja oikeudenmukaisiin päätöksiin pyrkimisestä on yhtenäisten päätösten hakeminen ilman äänestystä."

Lindholm painottaa, että kielteisen vastauksen saaminen ei merkitse sitä, etteikö apurahaa toisella kerralla voisi saada; asia riippuu muista anomuksista.

Lindholm toteaa, että on vaikea kuvitella, ettei apurahojen jaolla olisi suurta merkitystä niin yhtiön kuin tehdaspaikkakuntienkin piirissä. Esimerkkinä hän mainitsee yhdeksän vuoden ai-

kana myönnetyn lähes 2,5 miljoonaa markkaa yli 2 500 apurahana.

"Siis kolmannes yhtiön henkilöstöstä on saanut yhdeksän vuoden aikana keskimäärin 1 000 markan apurahan."

Kuusankoskella suhde on lähes sama: 1 300 henkilöä on yhdeksässä vuodessa saanut yhteensä 1,5 milj. markkaa apurahoja.

Åke Lindholm arvelee opiskelun tukemisen hyödyttävän myös työnantajaa, onhan opiskeleva yhtiöläinen "laatuinen".

"Hallintokunnan toiminta on mielestäni myös ollut yt-henkistä jo vuodesta 1972 alkaen. Tällä alueella yrittäjädemokratiaa voi harrastaa erittäin perusteellisesti, onhan säätiö yhtiön lahja henkilöstölle."

Tavoitteena kannattavuuden parantaminen

"Kymiyhtiön lähivuosien tärkeimpinä tavoitteina pidän kannattavuuden huomattavaa parantamista ja velkaantumistasen alentamista. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi laadittu ohjelma tähtää kustannusten alentamiseen, tuottavuuden parantamiseen, tarpeettomien ja kannattamattomien omaisuuserien myymiseen ja lisätyyn panostamiseen tuotekehittelyyn ja kehitystoimintaan, muutamia tärkeimpiä mainitakseni," totesi Kymiyhtiön toimitusjohtaja Fredrik Castrén, henkilöstöryhmille järjestetyssä tiedotustilaisuudessa 15.4. Kuusankoskella.

Toimitusjohtaja Fredrik Castrén.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen ei tule olemaan helppo tehtävä vallitsevan taloudellisen taantuman aikana ja yhtiön parhaillaan toteuttaessa suurta paperikoneinvestointia.

Kymiyhtiö piti ylimääräisen yhtiökokouksen runsas kuukausi sitten. Kokous hyväksyi yhtiön hallituksen ehdotuksen osakepääoman korottamiseksi 5,9 miljoonalla markalla siten, että kaikki uudet osakkeet jätettiin Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön merkittäviksi 60 markan kappalehinna.

Kymiyhtiön osakepääoma on korotuksen jälkeen 302,4 miljoonaa markkaa.

Ehdotus perustui 100-vuotissäätiön aloitteeseen yhtiön hallussa olevan pääomansa konvertoimiseksi yhtiön osakkeiksi. Ehdotusta pidettiin sekä säätiön että yhtiön kannalta tarkoituksenmukaisena ja perusteltuna. 100-vuotissäätiö ilmoitti yhtiökokouksessa merkittävänä kaikki sille tarjotut 119 430 osaketta. Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö on perustettu vuonna 1972 yhtiön satavuotisen toiminnan juhlistamiseksi. Tänä päivänä säätiö kuuluu yhtiön kymmenen suurimman osakkeenomistajan joukkoon.

Johtavaksi hienopaperin valmistajaksi

Kymiyhtiön pääinvestointi vuosina 1981—83 on maailman toistaiseksi suurimman hienopaperikoneen PK 8:n rakentaminen Kuusanniemen tehdasalueelle Kuusankoskella. Kaikkiaan 350 000 m³ käsittävät tehdastilojen rakennustyöt ovat kovista pakkasista ja runsas-

lumisesta talvesta huolimatta edenneet suunnitelmien mukaan ja ovat tällä hetkellä loppusuoralla. Koneiden asennustyöt on osittain jo aloitettu. Paperikone on tarkoitus ottaa käyttöön maaliskuussa 1983. Projekti tulee tänä vuonna sitomaan varoja 253 miljoonaa markkaa ja ensi vuonna 175 miljoonaa markkaa.

Rahoitukseen välttämättömän paperikoneinvestointinsa on yhtiö suorittanut joukon desinvestointeja ja muun muassa myynyt Karkkilan lähellä sijaitsevat metsänsä, 9.100 hehtaaria, osaksi Suomi-Salamalle ja osaksi Yhtyneille Paperitehtaille. Nuo metsät sijaitsevat normaalin raakapuun hankinta-alueemme ulkopuolella.

Uuden koneen rakentamisen teki välttämättömäksi Kymin paperitehtaan heikentynyt kilpailukyky. Sen kuuden vanhimman paperikoneen yhteinen kapasiteetti on pienempi kuin nyt rakennettavan uuden koneen yksinään.

Ankarassa kilpailussa hienopaperimarkkinoilla tulivat menestymään vain pitkälle integroidut, teknisesti täysin ajanmukaiset ja suurtuotantohöydyn perusteella kustannusrakenteeltaan kilpailukykyiset paperikoneet. On laskettu, että Länsi-Euroopassa tällä vuosikymmenellä joudutaan poistamaan tuotannosta useita satoja yli-ikäisiä ja pieniä paperikoneita, joiden yhteinen tuotantokapasiteetti on 8—8,5 miljoonaa tonnia.

Uuden koneen lähdettyä käyntiin Kymiyhtiö tulee jälleen olemaan johtava hienopaperin valmistaja Suomessa ja yhdessä osakkuusyhtiöidensä kanssa johtava

myös koko Länsi-Euroopassa.

PK 8:n valmistuttua Kymiyhtiön paperin ja kartongin tuotantokapasiteetti nousee yli miljoonan tonnin seuraavan aselman mukaisesti:

Kymin paperitehdas	340 000 tonnia/vuosi
Voikkaan paperitehdas	360 000 " "
Juantehdas	35 000 " "
Star Paper	80 000 " "
Papeteries Boucher	120 000 " "
Nordland Papier (50 %)	150 000 " "
Yhteensä	1 085 000 tonnia/vuosi

Tästä 725 000 tonnia on hienopaperia ja kartonkia sekä 360 000 tonnia sanoma- ja aikakauslehtipaperia.

Taimitarha lakkautetaan

Toiminta Kymiyhtiön Heinolan kaupungissa sijaitsevassa taimitarhassa tullaan lopettamaan keväällä 1983. 15 hehtaarin suuruinen taimitarha on vuosittain tuottanut 5—6 milj. tainta. Syy lopettamiseen on taimitarhan sijainti kaupungin alueella tähän tarkoitukseen verraten arvokkaalla maalla. Vastaisen taimitarpeensa yhtiö on turvannut osakkuudellaan Tehdaspuun Juvan kuntaan perustamaan suurtaimitarhaan, jonka vuotuinen tuotantokapasiteetti tulee nousemaan 10 milj. taimen vuodessa.

Näkymät vuodelle 1982

Suhdannenäkymät kuluvalle vuodelle eivät ole hyvät. Niiden kehitystä enna-

koivat keskeiset indikaattorit viittaavat laskusuhdanteen edelleen syventyvän ja pitkittyvän. Varsinkin metsäteollisuuden markkina- ja kannattavuusnäkökuvat ovat heikot.

Kymiyhtiössä on kuluvalle vuoden budjettia laadittaessa varauduttu useiden tehtaiden käyttöasteiden alentamiseen. Paperitehtailta käyttöasteen odotetaan putoavan viime vuoden 96 %:sta 85 %:iin.

Heikoimmassa asemassa ovat sanoma- ja aikakauslehtipaperit, joissa kilpailu markkinoilla on kova. Lisäksi niin kotimaassa kuin ulkomailla on valmistumassa runsaasti uutta paperin tuotantokapasiteettia.

Hallan ja Soinlahden sahoilla ovat näkökuvat päätyttyäkin vuotta synkemmät. Ne onkin budjetoitu käymään vain n. 65 %:n käyttöasteella.

Myös klooritehtaan ja Karkkilan valimon tuotantoa joudutaan jonkin verran supistamaan.

Yhtiön kilpailukyky, tulorahoitus ja kannattavuus tulevat olemaan pääongelmat kuluvalle vuonna. Tuotannon rajoitukset ja heikko markkinatilanne, joka estää hinnankorotukset sekä PK 8:n suurinvestoinnin aiheuttamat lisääntyneet korkokustannukset, tulevat heikentämään taloudellista tuloa viime vuodesta.

Näyttää todennäköiseltä, että näkökuvat paranevat vasta tämän vuoden lopussa ja että varsinainen muutos kuitenkin viime aikoina yhä useammin on ennustettu tapahtuu vasta ensi vuoden puolella. Tosin elpymisen, tuli se nyt tänä tai ensi vuonna, oletetaan tapahtuvan melko hitaasti.

Pessimistisistä näkökymistä

Toimitusjohtajan tiedotustilaisuus henkilöstöryhmien edustajille järjestetään Kuusankoskella vuosittain yhtiökokousta seuraavana päivänä.

Toimitusjohtajan katsauksen lisäksi esittelee Kymiyhtiön talousjohtaja Jaakko Harju tilaisuudessa yhtiön tilinpäätöksen.

□ □ □ □ □

Joinakin vuosina tiedotustilaisuudessa on kerrottu henkilöstöryhmille yhtiön merkittävistä investoinneista, mm. viime vuonna esiteltiin PK 8-projektia.

Tänä vuonna korvattiin in-

vestointien esittely elokuvanäytöksellä. Henkilöstöryhmien edustajat saivat nähdä yhtiön uusimman lyhytelokuvan "Tekijät esiin", joka kuvaa Voikkaan paperitehtaan PK 14:n viimeistä päivää.

□ □ □ □ □

Tiedotustilaisuuden päätteeksi tarjosi Kymiyhtiö tilaisuuden osanottajille Koskelassa iltapalan ja jo illan suussa, klo 18:n tienoilla pääsivät kauempimatkalaiset lähtemään kotimatalle.

Kutsu tiedotustilaisuuteen lähetettiin 149 henkilölle, paikalle saapui noin 120 yhtiöläistä.

huolimatta suhtaudun luottavaisesti yhtiöme tulevaisuuteen pitämällä tähtäyksellä. Meillä on edellytyksiä kilpailukykyiseen toimintaan, jos vain itse kykenemme maltillisesti luoviin matalasuhdanteen yli. Osoituksena luottamuksestamme tulevaisuuteen on meneillään oleva suurinvestointi eli Kuusanniemen rakennettava uusi paperikone. Se tulee valmistuttuaan parantamaan yhtiön

kilpailukykyä paperimarkkinoilla.

Mutta meidän on myös hyväksyttävä, että rahoitus- ja kannattavuustilanteemme takia suoritamme määrättyjä desinvestointeja ja tervehdyttämme yritystämme kokonaisuutena sekä suoritamme rationalisointitoimenpiteitä, jotka saattavat hetkellisesti tuntua hyvinkin kipeiltä, totesi vuorineuvos Castrén puheensa päätteeksi.

Ammattikoulun juhlasali tarjosi juhlat puitteet toimitusjohtajan tiedotustilaisuudelle.

Tilintarkastus — koko vuoden työ

Kun Kymiyhtiön 14.4. pidetty yhtiökokous tilintarkastuskertomuksen kuultuaan vahvasti asialistansa seitsemännen kohdan eli tilinpäätöksen, saatiin taas kerran julkisesti päätökseen perinpohjainen koko vuoden kestänyt työ.

Tällöin hyväksyttiin nimittäin edellisen yhtiökokouksen valitsemien neljän tilintarkastajan kolme suositusta: heidän kantansa siitä, onko tilinpäätös vahvistamiskelpoinen, voidaanko hallitukselle ja toimitusjohtajalle esittää vastuuvapautta tilikauden aikaisesta toiminnasta ja voidaanko tilintarkastajien mielestä yhtyä hallituksen tekemään osingonjakohdotuksen.

”Tähän lyhyeen tilintarkastuskertomukseen sisältyy valtava määrä asiaa edelliseltä vuodelta. Me yhtiökokouksen valitsemat tilintarkastajat työskentelemme yhdessä sisäisten tilintarkastajien kanssa ja tämä tilintarkastuskertomus on lain määräämä yhteenveto työstämme”, sanoo valvontatilintarkastaja **Mauno Sihto**, yksi yhtiökokouksen valitsemista tilintarkastajista.

Kauppaliikkeen maisteri, KHT-tilintarkastaja Mauno Sihto on yhtiökokouksen valitsema, osakeyhtiölain edellyttämä, yhtiöön nähden riippumaton tilintarkastaja. Hän käyttää tilintarkastustehtäviin ja niihin liittyviin lukuisiin konsultointitehtäviin Kymiyhtiössä merkittävän osan vuosittaisesta työajastaan.

Hänen tehtäviinsä kuuluu mm. kiinnittää huomiota organisaation, laskentatoimien, raportoinnin ja sisäisen tarkkailun asianmukaisuuteen ja kehittämiseen sekä emoyhtiössä että koti- ja ulkomaisissa osakkuusyhtiöissä.

Yhteistyötä sisäisen tarkastuksen kanssa

Yhteistyötä sisäisen tarkastuksen kanssa

Kauppaliikkeen maisteri Sihto myös valvoo tilinpäätösperusteiden määrittämistä ja noudattamista Kymiyhtiössä sekä sisäisen tilintarkastusosaston tarkastustoimintaa.

”Valvonta tapahtuu siten, että yhdessä tilintarkastuspäällikön **Ole Sjövallin** kanssa sovimme tarkastusohjelmasta eli mitä ja milloin tilikauden aikana tarkastetaan. Myöhemmin käsittelemme yhdessä tarkastusten tuloksia raporttien pohjalta”, sanoo Sihto. ”Yrityksessä ei ole mitään

aineistoa, mitä tilintarkastaja ei voisi saada käyttöönsä tarkastustyönsä suorittamiseksi. Käytännön syistä käytössäni ovat myös yhtiön johdolle tilintarkastusosastolta menevät raportit.”

Sihto toteaa, että yhtiökokouksen valitsemat tilintarkastajat ovat yhtiökokouksen asiantuntijoita; heidät valitaan yhtiökokouksessa, he raportoivat yhtiökokoukselle ja lausuvat mielipiteensä em. kolmesta asiasta yhtiökokoukselle.

”Yhtiön hallitus on velvollinen pitämään jatkuvasti yllä tiettyä kontrolli- ja valvontajärjestelmää yhtiössä. Tilintarkastus itseasiassa valvoo, onko hallituksen valvontajärjestelmä asianmukainen ja riittävän tehokas.”

”Hallitus on ensisijaisesti vastuussa toiminnoista, valvonnan riittävydestä ja toiminnan tehokkuudesta. Tilintarkastajat puolestaan valvovat hallituksen ja toimitusjohtajan toimia yhtiökokouksen toimeksiannosta”, selventää Sihto.

Kirjanpidon tarkkailu

Äskettäin yhtiöläisille jaettu toimintakertomus on yksi niistä tilinpäätösasiakirjoista, jotka kuuluvat tarkastuksen piiriin, muita ovat tuloslaskelma, tase ja liitetiedot.

Tilintarkastajat katsovat,

että asiakirjat on laillisesti tehty, ovat muotomääräysten puolesta asianmukaiset ja ovat suoraan kirjanpidosta johdettuja.

Kirjanpidon tarkkailu isossa yhtiössä olisi tilintarkastajille mm. tositteiden valtuuttaman määrän vuoksi mahdoton tehtävä, ellei tilikauden aikainen kirjanpito ja laskentatoimen hoito tapahtuisi tiettyjen sääntöjen eli sisäisen tarkkailujärjestelmän mukaan.

”Kymiyhtiön pysyväismääräyksillä on määrätty esimerkiksi, miten menevä lasku pitää käsitellä, kuka tarkastaa mitään, miten ostotilaukset tehdään, miten saapuva tavara tarkastetaan ja verrataan kauppalaskuun, miten matkalaskut käsitellään ja miten palkkirjanpito pitää laatia perustosteista tilipussiin saakka.”

”Tällaisen systemaattisen tositteidenkäsittelyverkon kautta tilintarkastajat pääsevät ”kiinni” tehtävänsä, itseasiassa se muodostaa keskeisen rungon tilintarkastustoiminnassa.”

”Me vertaamme, noudatetaanko kirjanpitomateriaalin ja tositteiden kirjauksessa pysyväismääräyksiä, tarkastamme yhtiön omaa sisäistä kontrollia.”

Sihto painottaa, että tilin tarkkailujärjestelmän pitäisi olla kaikki yhtiön toiminnot kattava. ”Jos näin ei ole, tilintarkastajat puuttuvat asiaan”.

Finnish Peroxidesin tilintarkastus on päättynyt. Vas:lla valvontatilintarkastaja Mauno Sihto, oik:lla tilintarkastuspäällikkö Ole Sjövall.

Hallinnon tarkastus

Tilinpäätöksen ja kirjanpidon lisäksi tilintarkastajien tehtäviin kuuluu myös hallinnon tarkastus.

”Se käsittää kaiken muun toiminnon yhtiön piirissä. Tutkiessamme pöytäkirjoja voimme myös tarkistaa, onko tehtyjä päätöksiä noudatettu”.

”Voimme myös ottaa kantaa organisaatiomuutoksiin”.

Lisäksi hallinnon tarkastukseen kuuluu koulutusta

ja konsultointia, lähes päivittäin kysytään tilintarkastajilta esimerkiksi, mitä allekirjoituksia ja hyväksymisiä tarvitaan.

Veroasioissa tilintarkastajat valvovat verolakien noudattamista: ”Ohjaamme asianomaisia, ettei virheitä tehdä ja että toisaalta käytetään lain sallimat vähennykset hyväksi”.

Sihto painottaa, että tilintarkastus on pohjimmiltaan laillisuuden tarkastamista. Tarkoituksenmukaisuuskysymyksen, eli esimerkiksi onko tulos hyvä vai huono, on vasta toisella tilalla.

Sisäisen tarkastajan työskärika:

Varastoista konttoreihin

Kymiyhtiön sisäinen tilintarkastusosasto on nelihenkilinen. Tilintarkastuspäällikön, diplomiekonomi, HTM tilintarkastaja Ole Sjövallin alaisuudessa työskentelevät sisäinen tilintarkastaja, diplomiekonomi **Jarl-Johan Nyman**, varastontarkastaja, tekniikko **Rainer Ekholm** sekä varastontarkastaja, agrobiologi **Eino Haimi**.

Tilintarkastuspäällikkö Sjövallin ajasta valtaosa kuuluu sisäisen tilintarkastustoiminnan suunnitteluun, johtamiseen ja valvontaan sekä osaston hallinnollisiin tehtäviin. Hän myös valvoo yhtiön periaatteiden noudattamista ja kontrolloi tilinpäätöstä sekä sen erittelyjä.

Sjövall toimii sisäisenä tilintarkastajana tytär- ja osakkuusyhtiöissä. Viime vuosina tehtäviin kuului näissä yhtiöissä myös uuden osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien määräysten noudattamisen seuranta.

Tarkastaja myös konsultoi

Jarl-Johan Nymanin työnsä kuvaaminen on kirjanpidosta tietämättömille vaikeaa: hän tarkastaa tilityksiköiden peruskirjauksia ja niihin liittyviä toimintoja sekä tositteita, kassoja, valuutta- ja pankkitilejä ja osallistuu tilityksiköiden vuositarkastuksiin. Myös

Viime viikolla Eino Haimi tarkasti Salon tehtaan varastoa.

hän osallistuu tytär- ja osakkuusyhtiöissä vuositilintarkastuksiin.

Yhtiön metsä- ja kemian teollisuuden piirissä toimii Rainer Ekholm varastontarkastajana toimipaikkanaan Kuusankoski. Vastaa-vaan tointa metalliryhmässä hoitaa Eino Haimi toimipaikkanaan Karkkila.

Varastontarkastajien tehtäviin kuuluu mm. raaka-aineiden, tarvikkeiden, valmisteiden, kaluston ja työkalujen inventointeja sekä niihin liittyviä ATK- ja manuaalirutiinien tarkastuksia. Tarkastustyöt, joita suori-

tetaan emo- ja tytäryhtiöiden tehdas-, ulko- ja satamavarastoissa, voidaan jakaa kahdentyyppisiin: määrääjain tehtäviin tarkastusinventointeihin sekä pistokokeen luonteisiin kontrolli-inventointeihin. Viimeksi mainitut sekä esimerkiksi monille tutut kassantarkastukset tapahtuvat useimmiten ilman ennakoilmoitusta.

Tarkastaessaan varastoa varastontarkastaja vertaa varastossa olevaa määrää kirjanpidon antamaan määrään. Tarkastuksissa on aina läsnä varastohenkilö-

kunnan edustaja.

Sjövall kertoo sisäisen tarkastuksen käsittävän mitä moninaisempia tehtäviä:

Kun Kymiyhtiö esimerkiksi myy maa-alueita, laajentaa tuotantolaitoksiaan, yhdenmukaistaa emo- ja tytäryhtiöiden omaisuuden käsittelyrutineja tai uudistaa tarkkailu- ja valvontajärjestelmiään, edellytetään myös sisäisten tarkastajien osallistumista projekteihin.

Kukin tarkastaja toimii lisäksi konsulttina omaan tehtäväkenttäänsä liittyvissä kysymyksissä.

Öljyn mittausta käynnissä Voikkaalla. Mitan kanssa varastomies Pauli Koivisto, oik:lla Rainer Ekholm.

Jarl-Johan Nymanin ajasta valtaosa kuuluu työpöydän ääressä.

Keramiikan asennusapua Voikkaalta N-liittoon

Teuvo Vanhalakka asentamassa keramiikkalevyjä.

Teuvo Vanhalakka Voikkaan konekorjaamolta joutui viime marraskuussa pikaisen päätöksen eteen, lähteäkö komennukselle Neuvostoliittoon. Valmet rakensi Gorkin lähelle Balahnajaan paperikonetta ja puuttui mies, joka pystyisi asentamaan viiraosan vedenpoistoelimiä keramiikan. Apua pyydettiin Voikkaan konekorjaamolta — Teuvo Vanhalakka harkitsi ja lähti.

Neuvostoliitossa käyntejä tuli sitten Teuvo Vanhalakalle kaksikin kappaletta. Ensimmäisessä kolme viikkoa ja sitten vielä tammikuussa kaksi viikkoa. Työtehtävänä Vanhalakalla oli paitsi itse keramiikan asennus myös samalla valvoa ja opettaa venäläisiä työtovereitaan.

Opetustoiminta sujui hyvin kielimuurista huolimatta. Tulkki oli mukana vaikeissa paikoissa ja monet asiat selvisivät ammattimiesten kesken tussikynällä

piirtämällä. Kielitaidon merkitystä Vanhalakka ei kuitenkaan halua väheksyä: ”Jos olisin nuorempi, niin ainakin yhden vieraan kielen opettelisin.”

Ensimmäinen ulkomaan-komennus oli Teuvo Vanhalakan mielestä mukava kokemus. Mistään huvimatkasta ei kuitenkaan ollut kysymys, sillä työtä tehtiin lähes urakalla ja työpäivistä muodostui pitkiä.

Ulkomaanmatkan ansiota oli se, että Teuvo Vanhalakalle tuli ensimmäinen va-

paa joulunaika yhtiön palveluksessa. Vanhalakka kun on korjausmiehiä ja korjaustyöt tehdään pyhäaikana. Yhtiön palveluksessa Vanhalakka on ollut vuodesta 1949.

Kaikkiaan Vanhalakka sai ratustaa noin 50 kiloa tavaroita mukanaan juna-matkalla. Takaisin tullessa kuorma oli jonkin verran keventynyt, sillä venäläiset tarvitsivat työkaluja huolto-toimiin ja ne jäivät sinne.

7. kone rakenteilla

Balahn paperitehtaila on kuusi paperikonetta toiminnassa ja nyt on siis rakenteilla seitsemäs. Rakennettava kone on ensimmäinen, jossa käytetään keramiikkaa viiraosalla.

Tästä johtui, että Teuvo Vanhalakka joutui viemään mukanaan kaikki tarvittavat tarvikkeet ja työkalut. Tarvikkeisiin kuului mm. timanttiviiloja, sillä keramiikan hiomiseen ei pysty muu kuin timantti.

Harvinainen komennus

”Ammattiavun antaminen ulkopuolisille yrityksille on Voikkaan konekorjaamolta erittäin harvinaista. Tämä oli ensimmäinen kerta minun vajaan kymmenen vuoden palvelusaikanani, kun meiltä ammattiapua lähtee ulkomaille”, kertoi Vanhalakan esimies, insinööri **Martti Kokko**. ”Tämä oli taas osoitus siitä, että tehtaalta kyllä löytyy ammattitaitoa, vaikka kapasiteetti onkin tiukoilla.”

Monimetriset pinot monisteita päivittäin Helsingin yliopistossa

Kun Helsingin Yliopiston Monistuspalvelun johtaja **Sakari Laurila** mainitsee, että hänen laitoksellaan suurimmat paperiin liittyvät ongelmat johtuvat leikkaustarkkuuden mittaheitoista, on sanalla painoa.

22 000 opiskelijaa, 4 500 yliopiston työntekijää, tutkijaa ja virkamiestä sekä noin 300 laitosta teettävät monistuspalvelussa runsaasti painatus-, monistus- ja kopiointityötä.

Monistuspalvelu -nimistä huolimatta monistaminen on todellakin vain yksi osa laitoksen työstä. Monistuspalvelun yksiköistä nimitään suurin on painatusjaos.

Yli puolet monistuspalvelun toiminnasta on tätä nykyä painatusta, monistuksen osuus on 22 prosenttia, loppu on kopiointia.

Suuriinkin kustantamoihin verrattuna monistuspalvelu on suuri kirjanpainaja, nimikkeitä kertyi viime vuonna yli tuhat. Sarjat olivat toisaalta melkosen lyhyitä, keskimäärin 500—600 kappaletta.

Erilaisia painatteita painatusjaos valmisti vuoden aikana yli miljoonan, tuotteet vaihtelivat käyntikortteista julisteisiin, opintokirjoista ja -oppaista lehtiin ja väitöskirjoihin.

Painatusjaoksessa tekstinvalmistus tapahtuu omilla valolatomakoneilla, painossa puolestaan on viisi offset-konetta ja yksi tiikeli.

Prosentti maan A4-kulutuksesta

Sakari Laurila kertoo

monistuspalvelussa käytettävän noin prosentin maan A4-papereiden kulutuksesta eli 172 tonnia. Riisellä määristä tulee 69 000 kappaletta.

Suurimmat aanelosten käyttäjät ovat monistus- ja kopiointijaokset.

Monisteita tehtiin monistusjaoksessa noin 17 milj. kappaletta, suurin osa valkoiselle 80-grammaiselle offsetpaperille. Monisteiden koko oli yleisimmin A4, niitä ajettiin sekä yksi- että kaksipuolisesti.

Monistuspalvelun julkaisemassa asiakkaan oppaassa kerrotaan, että monistaminen jäljennemenetelmänä on kannattava silloin, kun painosmäärä on 20—1000 kappaletta; pienemmät painokset valmistuvat kopiointilla.

Monistusjaoksen keskiarvotyö oli 70x20-sivuinen luento- tai harjoitusmoniste tai oppinäytetyö.

”Mikäli monistusjaoksen A4-linjalla esiintyy ongelmia, on virhe paperissa helppo jäljittää”, sanoo Laurila. ”Reklamaation teemme herkästi, sillä vika paperissa vaikuttaa omaan tuotantomme nopeasti.”

Laurila kertoo, että jo papereita alistuspuolelle lastattaessa usein nähdään mitatarkkuuden virheellisyydet.

”Jos monistuskoneissa on kaksi painopäätä, tulee mittaheitojen johdosta silloin myös kohdistusheittoja.”

Kopioita 180 koneella

Monisteita monistuspalvelu tekee pitkälle automatisoiduilla offsetkoneilla, joiden käyttö edellyttää alkuperäissivusta tehtyä painolevyä.

Kopioitaessa alkuperäinen sivu jäljentyi suoraan paperille. Tällaisia kopioita teki monistuspalvelun kopiojaos viime vuonna noin 18,5 miljoonaa kappaletta.

Kopiojaoksen toiminta tapahtuu kahdella sektorilla. Itsepalveluperiaatteella toimiva kopiokeskus palvelee 12 tuntia päivässä sekä opettajia että oppilaita kahdeksalla koneellaan, lisäksi on eri laitosten käyttöön eri puolilla yliopistoa sijoitettu 165 kopiokonetta.

Pääosa kopiokoneista on kopiojaoksen omistuksessa. Laitoksilla olevissa koneissa on ns. avainlaskijat, jotka rekisteröivät otettujen kopioiden määrät. Osaan koneista on asennettu kolikkoautomaatit helpottamaan niiden käyttöä lähinnä opiskelijoiden keskuudessa.

”Helsingin Yliopiston Monistuspalvelu teki vuonna 1980 keskimäärin 6,25 metriä korkean pinon monisteita päivässä”, kertoi laitoksen johtaja Sakari Laurila.

Isot pinot

Laurila havainnollistaa monistus- ja kopiojaoksen päivittäin tuottamia määriä: ”Monisteita teimme vuonna 1980 keskimäärin 6,25 metriä korkean pinon päivässä, kopiointipuolella pino on pienempi eli 5,15 metriä.

Kymiyhtiö on yksi tämän omakustannusperiaatteella toimivan yliopiston laitoksen paperintuottajista.

Viime syksystä lähtien yhtiön paperia on kuitenkin käytetty eräässä Helsingin yliopiston keskeisimmässä julkaisussa, B5 -kokoisessa ja Yliopisto-henkilöstölehdessä. 32—35 numerona vuodessa ilmestyvän lehden painos on 7 000 kappaletta.

Helsingin Yliopiston Monistuspalvelun johtaja Sakari Laurila luonnehtii Yliopisto-lehteen käytettävän KymexCote -paperin hyväksi ja kiittelee erityisesti sen ominaisuuksia painattaessa värikuvia.

Lomakohteiden varaukset pian sosiaaliosastoille

Verlan lomakylän varaukset kesälomakautta 28.5.—30.9. varten on tehtävä varauskorttia käyttäen. Kortit on jätettävä eri tehtaitten sosiaaliosastoille 7.5. mennessä. Pisin varausaika on yksi viikko ja lyhin kaksi vuorokautta.

Varauskortti on täytettävä huolellisesti. Kaikkiin sarakkeisiin on merkittävä oikeat tiedot, kuten tehdas, työosasto, henkilöluku, edellisen käyttökerran vuosiluku ja hakijan henkilönnumero. Yhtiöläisten mukana olevien vieraiden lukumäärä on

myös ilmoitettava. Heitä ei saa olla samassa lomajaksossa enempää kuin yhtiöläisiä. Anottaessa Verlaa tai erämajoja vaihtoehtoisesti on mainittava kumpi kohde on etusijalla.

Kesälomakauden varaukset alkavat 28.5., koska monilla alkaa vuosiloma jo silloin. Varauksissa ratkaisee ensisijaisesti ensikertaisuus. Mikäli samaan aikaan ja samantyyppiseen majaan anoo useita ensikertaisia, ratkaisee tässä tapauksessa palvelusajan pituus. Ellei vielä tälläkään menetelmällä

saada eroja syntymään, ratkaisee majan saannin arpa.

Majojen kohdalla on syytä merkitä mahdollisimman monta eri vaihtoehtoa ja sama koskee myös lomajaksot, jos siinä on pelivaraa. Kaikista varauksista ilmoitetaan hakijalle kirjallisesti, olipa päätös myönteinen tai kielteinen. Ilmoitukset pyritään postittamaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa eri tehdasyksiköiden loma-asiaain hoitajille.

Majoja ilman jääneet tai muuten vain myöhästyneet voivat yrittää varata jään-

nöspaikkoja kesälomakaudella 31.5. jälkeen puh. 951-402 294.

Hinnat muuttuvat

Verlan lomakylän hinnat muuttuvat 1.5.1982. Kaikkien majojen vuokra on mainitusta ajankohdasta lähtien 25 mk/vrk ja täysihötopalvelujen maksu aikuisilla päivää kohti 28 mk ja lapsilla alle 16 v. 14 mk. Kertateriamaksuissa tapahtuu myös pieniä korotuksia.

Erämajojen varaukset 7.5. mennessä

Erämajojen lomavaraukset kesälomakautta 28.5.—30.9. varten on tehtävä varauskorttia käyttäen. Kortit on jätettävä eri tehtaitten sosiaaliosastoille 7.5. mennessä. Tilattaessa erämajoja muina aikoina puhelimitse tai henkilökohtaisesti vastaanotetaan vain yksi varaus henkilöä kohti, samoin ruuhkatilanteissa käsitellään henkilökohtaiset varaukset

aina ennen samanaikaisia puhelinvarauksia.

Anottaessa erämajoja ja Verlaa samanaikaisesti, on mainittava kumpi varauksista on etusijalla.

Kortteihin on syytä merkitä useita vaihtoehtoja sekä majoista että ajoista. Kahden perheen yhteiskäyttöön suositeltujen majojen varauksessa yhteisvaraus on etusijalla. Molemmista perheistä on silti tehtävä varauskortti ja ne on liitettävä yhteen.

Tiedustelut mahdollisesti vapaiksi jääneistä majoista

Merkki-päiviä

Kuusankoski

Vuorosähköasentaja **Tauno Hietanen** Voikkaan sähkökorjaamolta täyttää 50 vuotta 10.5. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Hän tuli yhtiön palvelukseen vuonna 1948 sähkökorjaamolle. Nykyistä tehtävänsä hän on hoitanut vuodesta 1968 lähtien. Hänen vapaa-ajan harrastuksiinsa on nuoruusajoista lähtien kuulunut urheilu, kalastus ja metsästys, myöhemmin on kiinnostus kohdistunut myös ampumaharrastukseen, Kennel-työhön ja mehiläishoi-

toon, joka on tällä hetkellä lähinnä sydäntä. Tauno Hietanen on Kouvolan Seudun Mehiläishoitajien yhdistykset puheenjohtajana. Hän on toiminut myös Kuusankosken Ampujat ry:n hallituksessa.

Siivooja **Oiva (Oili) Hahl** Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 14.5. Hän on syntynyt Mikkelin maalaiskunnassa. Yhtiön palveluksessa hän on ollut vuodesta 1971 lähtien.

Henkilö-uutiset

DI Ilkka Kivi

Oy Tilgmann Ab

Oy Tilgmann Ab:n talouspäällikkö **Ralf Hollmén** (34) on nimitetty yhtiön ta-

lousjohtajaksi. Hän on tullut Oy Tilgmann Ab:n palvelukseen 1981 ja on sitä ennen toiminut Oy Aerator Ab:n talous- ja hallintojohtajana sekä v.t. toimitusjohtajana. Talousjohtaja Hollménin vastuualueeseen kuuluu emoyhtiön Oy Tilgmann Ab:n taloushallinto, rahoitus ja raportointi. Lisäksi hän vastaa toiminnallisesti tytäryhtiöiden vastaavista tehtävistä.

Kemia

DI Ilkka Kivi on 19.4. otettu yhtiön palvelukseen tuotekehitysinsinööriksi. Hän on aiemmin toiminut Karhu-Titan Oy:ssä.

Eläke-päiville

Paperi

Kuusankoski

Siivooja **Elvi Hasu** (15 palvelusvuotta), rullansiirtä-

jä **Sulo Kurko** (22), huoltomies **Reino Pankka** (36), myläläri **Tauno Laurila** (30), siivooja **Alli Rihu** (19), ja raamimies **Eino Saarenpää** (36).

Metalli

Karkkila

Kattilankasaaja **Toivo Ruuska** (16).

Perustuotanto

Halla

Puuseppä **Martti Korjus** (11) ja sahatavaran kirjaaja **Eila Repo** (12).

Soinlahti

Siivooja **Toini Repo** (17).

Kuusela Voikkaan pilkkimestariksi

Kymi Kymmene Voikkaan tehtaalla pilkkikilpailut pidettiin 3.4. Ruhmaalla. Osanottajia kilpailussa oli kaikkiaan 75, jotka kilpailivat kolmessa eri sarjassa. Yleisen sarjan voitti **Matti Kuusela** tuloksella 1250 g. Naisten sarjassa voiton vei **Mirja Piira** ja eläkeläisten sarjan voitti **Ahti Pessa**. Suurimman yksittäisen kalan, joka oli 170 g painava ahven, sai **Mauno Arkko**. Pienin yksittäinen kala, viiden gramman särki puolestaan löytyi **Pauli Lallukan** ongesta.

Tulokset: yleinen sarja: 1. **Matti Kuusela** 1250 g Vo. pap., 2. **Erkki Knapp** 1150 g Konekorj., 3. **Erkki Ollikainen** 970 g Hiomo, 4. **Kauko Kekki** 960 g Kemia, 5. **Lasse Elonen** 840 g Vo. pap., 6. **Pentti Rautio** 785 g Höyry, 7. **Eino Karhu** 785 g Vo. pap., 8. **Ossi Tuominen** 750 g Vo. pap., 9. **Mauno Arkko** 700 g Vo. pap., 10. **Eino Piira** 645 g Vo. pap., 11. **Raimo Puranen** 610 g Höyry, 12. **Jorma Ripatti** 610 g Hiomo, 13. **Tenho Dahl** 605 g Höyry, 14. **Kalevi Kinnunen** 550 g Vo. pap., 15. **Heikki Kääpä** 550 g Kemia, 16. **Aarni Sihvo** 545 g

Vo. pap., 17. **Mikko Pekola** 535 g Vo. pap., 18. **Veikko Koivula** 525 g Vo. pap., 19. **Matti Liimatainen** 465 g Labora, 20. **Esko Rantanen** 455 g Konekorj.

Naiset: 1. **Mirja Piira** 570 g Vo. pap., 2. **Annikki Kekki** 280 g Höyry, 3. **Ritva Pöyhönen** 250 g Vo. sos., 4. **Eeva Rötö** 145 g Vo. pap.

Eläkeläiset: 1. **Ahti Pessa** 970 g, 2. **Hugo Himanen** 930 g, 3. **Osvald Paavola** 290 g, 4. **Paavo Laakso** 260 g, 5. **Tuure Sihvola** 220 g, 6. **Pauli Kalenius** 200 g, 7. **Eino Lonka** 110 g, 8. **Aapo Mannari** 105 g, 9. **Pauli Lallukka** 25 g.

voidaan tehdä 31.5. jälkeen puh. 951-402 293.

Härkinsalon lomapaikan vuokra poikkeaa muista lomapaikoista. Mantereen ja saaren väliseen liikenteeseen on varattu iso, tukeva vene, joka on varustettu perämootorilla. Majaa vuokrataan vain moottoriveneen kanssa. Perillä saareissa on myös soutuvene. Majan vuorokausihinta on 25 mk ja viikonloppuhinta 80 mk.

Seuraavat erämajat on suljettu (täydet vuorokaudet) lomakäytöstä vuoden 1982 aikana siivous- ja kunnostustöiden takia: Salmenkorva 17—19.5., Härköniemi 18—20.5., Härkinsalo 19—21.5. klo 12, Järvi Taipale 17—18.5., Karhulahti 18—19.5., Sipilä 19—20.5., Nuolinko 20—21.5., Kivisilmä 20—21.5. klo 17.

Kotajärvi 24—25.5., Äijälähti 25—26.5, Äijäniemi

26—27.5., Saarijärvi 27—28.5. klo 17.

Karhonsaari 24.5. klo 12 — 26.5., Ruukinkoski 25.—27.5., Ilvesmäki 26.—28.5. klo 12, Suursaari 31.5. klo 12 — 2.6. klo 12.

Partalanaho 7.—9.6., Puhhi 8.—10.6., Kyminniemi 9.—11.6., Murto 14.6. klo 12 — 16.6., Väärälä 15.—17.6., Sivula 16.—18.6. klo 12, Kesäniemi 22.—24.6.

Seuraavat majat ovat poissa käytöstä v. 1982: Kivisilmän päärakennus, joka on purettu, Sääksjärvi, joka on myyty sekä Lehtoniemi, Lehtinen ja Pitkäjärvi.

Rivitalo myydään purettavaksi Verlan lomakylässä. Lähempiä tietoja antaa asutuspäällikkö **Aarne Pajula**, puh. 402 295.

Vuonna 1957 ammattikoulusta valmistuneet kokoontuvat

Vuonna 1957 valmistui Kymiyhtiön ammattikoulusta Kuusankoskella viisi poika- ja neljä tyttöluokkaa. Toimittuaan nyt 25 vuotta työelämässä on joukko edellämaituista oppilaista päättänyt kutsua kaikki vuonna 1957 ammattikoulusta päästötodistuksen saaneet yhteiseen koulukokoukseen.

Kokous pidetään lauantaan 22.5 alkaen klo 14 ammattikoululla.

Sitovat ilmoittautumiset tilaisuuteen 6.5. mennessä Kalevi Viniolle, puh. 48 651, Oili ja Paavo Toivoselle, puh. 48 412 tai Hilka Ahoille, puh. 48 428, joilta saa myös tarkempia tietoja mm. tilaisuuden ohjelmasta.

Kuusaalaisille

Avustuskassalla kokous

Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin Voikkaan seuratalossa 15.4. Kokouksessa vahvistettiin edellisen vuoden tilinpäätös ja toimintakertomus sekä myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus. Lisäksi käsiteltiin hallituksen sääntömuutosesitykset, jotka hyväksyttiin.

Muutokset koskevat 6 §:ää — jäsenmaksun aleneminen 1,0 %:sta 0,9 %:iin, 13 §:n 5. kohtaa — proteettisen hoidon korvauksen enimmäismäärän korottamista 1 000 mk:sta 1 200 mk:aan, 13 §:n 6. kohtaa — kehyskorvauksia koskevan 5 vuoden määräajan lyhentäminen 4 vuoteen, 15 §:ää — lisäpäivärahan laskentaperusteen muuttamista, 16 §:ää — 2 vuoden määräajan lyhentäminen 1 vuoteen ja 18 §:ää — äitiysrahan laskentaperusteen muuttamista.

Muutokset tulevat voimaan 1.7.1982 lukien, mikäli sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa ne. Edellä olevien sääntömuutosten lisäksi käsiteltiin syyskokouksessa esillä ollutta eroraha-asiaa, joka päätettiin siirtää edelleen lisäselvityksiä varten.

Korvauksia Avustuskassa suoritti v. 1981 yhteensä 3 454 726,88 mk. SV-korvausten osuus tästä oli 1 821 883,88 mk. Korvaushakemuksia käsiteltiin yhteensä 19 374 kpl.

Korvaukset jakautuivat seuraavasti: päivärahat 1 161 230,25 mk, äitiysrahat 229 022,77 mk, lääkärin-palkkiot 126 197,70 mk, hammaslääkärin palkkiot 585 382,13 mk, lääkekorvaukset 869 823,94 mk, tutkimus- ja hoito 217 909,36 mk, matkat 55 722,88 mk, sairaalahoito 74 783,50 mk, silmälasit 130 170,50 mk, sidokset 4 483,85 mk.

Lisäksi maksettiin hautausavustuksia 62 100 mk sekä ylimääräisiä avustuksia 541,28 mk.

Kassan jäsenmäärä oli vuoden 1981 lopulla 3 401.

Toimintakertomuksia jaetaan työosastoille, joista sitä on saatavissa.

Retki uusille eläkeläisille

Yhtiötä 25 vuotta palvelleille uusille eläkeläisille ja heidän puolisoilleen järjestetään päivän kestävä retki Verlaan ti 11.5. Henkilökohtainen kutsu lähetetään.

Retki pitkään palvelleille

Viime tammikuussa Koskelan ansiomerkkijuhlissa 40-vuotisansiomerkin saaneille henkilöille ja heidän puolisoilleen järjestetään ti 25.5. päivän kestävä retki Verlaan. Henkilökohtainen kutsu lähetetään.

Leikkuupalvelua Toimelassa

Tekstiilineuvoja **Anneli Simonen** on tavattavissa Toimelassa ke 5.5. klo 12—16. Hän leikkaa valmiiksi asiakkaan kankaista erilaisia asusteita ja opastaa asujen valmistuksessa. Aikavaraukset sosiaaliosastolta puh. (40)2293.

Naistenkerhot

Akanat. Kerhoilta Toimelassa ke 12.5. klo 19.

Vilhelmiinat. Kerhoilta Voikkaan seuratalossa to 13.5. klo 19. Kotitalousteknikko **Maija-Leena Prusi** puhuu kotipuutarhan kasvinsuojelusta.

Ykköset. Kerhon retki Jaalan Aurantolaan ti 27.4. Kerhoilta Toimelassa ti 4.5. klo 17, jolloin kotitalousteknikko **Maija-Leena Prusi** puhuu monipuolisesta viihannestaruudesta. Kerhon kevätkuuhla pidetään Toimelassa ti 18.5. klo 17 nyyttikes-tien merkeissä.

Kakkoset. Kerhon kevätkauden päättäjäiset Toimelassa to 13.5. klo 19.

Myytävänä asunto-osake

Arava-lainoitettu asunto-osake 2h + kk = 48,5 m² myytävänä Hakakuja 4:ssä. Läh. tietoja antaa asunto-asiainsihteri **Eeva Autio** puh. 951-402296.

SPR:n verenluovutus

Suomen Punaisen Ristin joukkoverenluovutus järjestetään maanantaina 17.5. Kuusankoskella Toimelassa klo 10.30—17.00 ja Voikkaan Seuratalossa klo 11.00—17.00.

Viivytyksiä vastaanotolle pääsyyn

Työterveyskeskuksen siirtyminen 26.4. atk-aikaan aiheuttaa viivästymisiä vastaanottoille pääsyyn. Viivästymiset aiheutuvat siitä, että perustietojen siirtäminen atk-kortille vaatii normaalia pidemmän vastaanottoajan potilasta kohti.

Äkillisesti sairastuneet pyritään kuitenkin hoitamaan entiseen tapaan, kerrotaan työterveyskeskuksesta. Viivästymiset ovat väliaikaisia ja normaaliin tilanteeseen uskotaan päästävän kesän aikana.

Lappalan varaukset

Lappalan leirirannan varaukset järjestöjä varten pyydetään tekemään kirjallisesti 7.5. mennessä Kymn sosiaaliosaston palvelutoimistoon.

Lappalan leirirannan, Ojalan, Purnun ja Lupikan varaukset kesälomakautta varten muuten on tehtävä 10.5. lähtien puhelimitse palvelutoimistosta.

Lappalan majat ovat kesäaikaan suljettuina seuraavasti huolto- ym. töiden takia: Lupikka 28.—29.6.; Leirisauna 29.—30.6. ja 15.7.; Purnu 30.6.—1.7.; ja Ojala 1.—2.7.

Saunaretki

Kymintehtaan sosiaaliosaston työhuonekunnan saunaretki Verlaan 22.5. Ilmainen linja-autokuljetus. Sitovat ilmoittautumiset 5.5. mennessä **Viljo Pirilälle** puh. 47102.

Kouvola voitti

Kuusankosken Sähkömiehet

Kouvolan osaston I joukkue voitti Kuusankosken Sähkömiesten osaston 74 haastepilkkikilpailussa Juolasvedellä lauantaan 3.4. Haasteottelu suoritettiin nelimiehisin joukkuein.

Samalla järjestettiin henkilökohtainen pilkkikilpailu, jonka voiton vei **Pertti Tiainen** tuloksella 2060 g. Kilpailuun osallistui 15 pilkkijää.

Tulokset: 1. **Pertti Tiainen** 2060 g, 2. **Seppo Matilainen** 1860 g, 3. **Veijo Lamminpää** 1785 g, 4. **Erkki Salminen**

1585 g, 5. **Alpo Laaksonen** 1555 g, 6. **Raimo Palviainen** 1485 g, 7. **Jouni Ahola** 1425 g,

8. **Olli Lehto** 1405 g, 9. **Seppo Rainio** 1400 g, 10. **Harri Mäkelä** 1395 g.

Uutiskymi

Päätoimittaja Reijo Virta puh. 2168 (suora 951-402 168)

Kesätoimittaja Olli Laurila puh. 2169 (suora 951-402 169)

Toimituksen sihteeri Irma Räihä puh. 2173 (suora 951-402 173)

Valokuvaaja Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068

Paperi: Kymn paperitehtaan KymArt Matta 100 g/m² ISSN 0358-416X

Toimitus Kymi Kymmene Oy Tiedotusosasto Niementie 13 45700 Kuusankoski Puh.vaihde 951-402 111

Kirjapaino Kymi Kymmene Paperi Kouvolan kirjapaino Valtakatu 28 45100 Kouvola 10 Puh.vaihde 951-11 551

Lehden seuraava numero ilmestyy 17.5. Aineiston on oltava toimituksessa viimeistään keskiviikkona 5.5. klo 16.30.

Ministeri ja parlamenttiason vieraita Kuusaalla

Huhtikuussa sai Kymi-yhtiö vastaanottaa kaksi huipputason vierailua. Irlannin kauppa- ja matkailuministeri Desmond O'Malley vieraili 6.4. Kuusankoskella ja indonesialainen parlamenttivaltuuskunta tutustui Kymi-yhtiön tuotantolaitoksiin 16.4.

Irlannin kauppaministeri tutustui seurueineen Kuusanniemen sellutehtaaseen ja Voikkaan paperitehtaaseen. Suomen ulkomaankaupassa Irlannin kanssa puunjalostusteollisuudella onkin ratkaiseva asema, sillä se vastaa lähes 80 %:sta Suomen viennistä. Kymi-yhtiöstä vieraiden isäntinä toimivat johtaja Krister Brommels, johtaja Harry G. Wiklund ja varatuomari Martti Enäjärvi.

Indonesialainen seitsemän parlamenttijäsentä sekä Suomen ja Indonesian suurlähettiläät käsittävä parlamenttivaltuuskunta tutustui Kymi-yhtiön sellutehtaaseen sekä hienopaperikone PK 7:ään. Parlamenttivaltuuskunta oli Suomessa seitsemän päivän vierailulla ja sitä johti Indonesian parlamentin varapuhemies Mr. Mashuri. Valtuuskunnan toivotti Kuusankoskelle tervetulleeksi Kymi-yhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos Fredrik Castrén.

Ministeri O'Malley keskusteli Voikkaalla PK 18:n käyttölaboratoriossa Leena Nousiainenin kanssa.

Isännät ja indonesialaiset vieraat Koskelan portailla.

Indonesialaisille selostettiin yhtiön yleisesittelyn lisäksi KK-ryhmän eli Kymi-yhtiön ja Kaukaan yhteisen know how -vientä harjoit-

tavan organisaation toimintaa. Keskusteluissa sivuttiin KK-ryhmän toimintamahdollisuuksia Indonesiassa.

Ammattikouluun ei tänä vuonna uusia oppilaita

Kymi-yhtiön Kuusankosken tehtaiden työvoimatarpeen vähenemisen johdosta on Kymi-yhtiön ammattikoulun johtokunta päättänyt, että kouluun ei oteta uusia oppilaita lukuvuodeksi 1982-83.

Ammattikoulun kurssi-

osaston toiminta sen sijaan jatkuu normaalisti.

Ammattikoulun prosessija kunnossapito-osastoille on vuosittain otettu kuutisenkymmentä oppilasta. Erittäin suosittu opintolinja.

Arkkisalissa uusi tuotantoennätys

Arkkisalissa saavutettiin maaliskuussa uusi kuukausituotantoennätys A4-konttoripaperin tuotannossa. Uudet ennätysluvut ovat 2502,3 tonnia, mikä syrjäyttää aiemman vuoden -75 helmikuulta olleen ennätyksen. Ennätysten tekivät mahdolliseksi parannettu koneistus sekä uusi työaikamuoto.

Salon tehtaalle moderni työstökeskus

Kymi Kymmene Metallin Salon tehtaalla on otettu käyttöön monipuolinen Mazak-työstökeskus. Kone on varustettu kolmen akselin numerikalla, 40 työkalun makasiinilla, sekä automaattisella työkalupaleen ja työ-

kalun vaihtajalla. Kone voidaan ohjelmoida jyrsimään, avarrusporaamaan ja kierteyttämään.

Koneen hankinta tuli ajankohtaiseksi, kun tulossa on uusia tuotteita ja vanhan manuaalikoneen kapa-

siteetti ei enää riitä. Lisäksi hankintaratkaisuun vaikutti laatutason ja kilpailukykyisyyden varmistaminen.

Koneen käyttäjien ja ohjelmoijien koulutus on ollut varsin keskeinen tehtäväkenttä koneen käyttöönotossa.

Salon tehtaalla on muutamia numeerisia työstökoneita vaikeita piensarjako-neistuksia varten. Työstökeskus on sensijaan ensimmäinen, numeerinen, avarruskonetyyppinen työstökone.

Mies kuoli Kuusanniemessä

Ostohakkeen purkausele-vaattorin sisälle puristuksiin jäänyt mies kuoli Kuusanniemen sellutehtaalla lauantaina 17.4.

Tapaturman sattuessa työ-koneen kuljettaja Esa Rautkoski, 27, oli puhdistamassa elevaattorissa ollutta tukkeumaa. Puhdistaminen on tavanomainen toimenpide hakkeen purkauselevaattorin tukkeutuessa.

Kymi-yhtiön oman selvitystyön lisäksi ovat tapauksen tutkimisen aloittaneet poliisi, Kymen työsuojelu-

piiri ja vakuutusyhtiö. Lisäksi sellun työsuojelutoimikunta piti ylimääräisen kokouksen tapaturman johdosta.

Tutkimuksissa on todettu, että ennen kyseisen työn aloittamista oli vahinkokäynnistyksen estotoimet tehty asianmukaisesti annettuja ohjeita noudattaen.

Esa Rautkoski oli ollut Kymi-yhtiön palveluksessa useita vuosia. Tukkeuman purkaminen oli kuulunut hänen työtehtäviinsä yli kahden vuoden ajan.

Työnteon henkistä raskautta mitataan

Työn henkistä raskautta on hyvin vaikea mitata. Työterveyslaitoksella on kuitenkin valmistunut lomake, jolla henkistä rasittavuutta pyritään tutkimaan. Tutkimus koskee tässä vaiheessa n. 50 työtehtävää, joista 11 on valittu Kymi-yhtiöstä Kuusankoskelta.

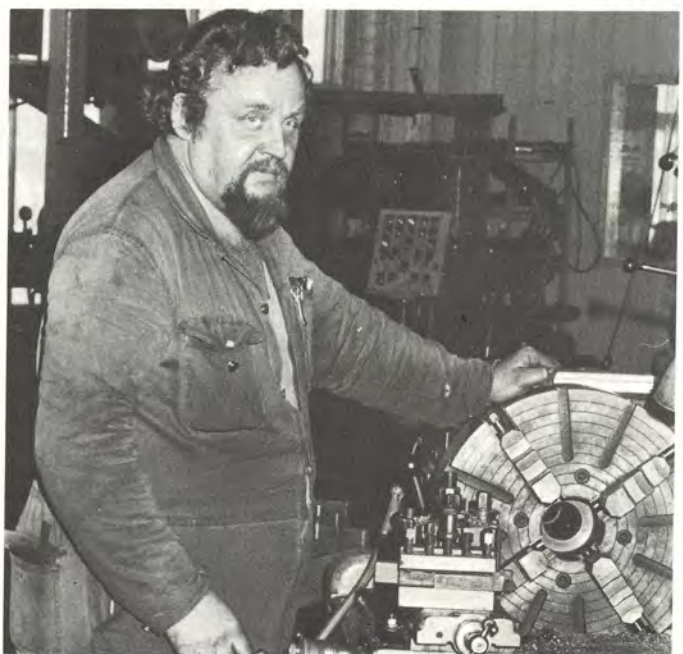

Lähikuvassa Protomies

Asentaja Pertti Lindgren on vajaan vuoden ajan työskennellyt Kymen Metallin Salon tehtaalla protomiehenä, jonka tehtäviin kuuluu valmistaa uusien tuotteiden ensimmäiset kappaleet eli protot.

Prototyypin teko alkaa piirustusten tutkimisesta. Useimmiten käytössä on aluksi vain venttiilin yksittäisten osien piirustukset. "Kokoonpanokuva" saadaan monasti vasta silloin, kun venttiilin osat jo ovat valmiina.

Piirustusten tutkimisen jälkeen Lindgren tarkistaa, mistä venttiilin osista ahiot ovat jo valmiina. Saatavilla olevista aihioista ryhdytään

Protomies Pertti Lindgrenin tärkein työväline on sorvi.

Pertti Lindgren — Salon ensimmäinen protomies

sen jälkeen koneistamaan prototyypiventtiilin osia; puuttuvien aihoiden hankinta selvitetään seuraavaksi.

Kehitysryhmässä

Protomies kuuluu ns. kehitysryhmään, jonka tehtävänä on tuotantolinjojen rakentaminen, työväline- ja laitesuunnittelu ja menetelmäkehitystyö.

Yleisperiaatteena on, että kehitysryhmä huolehtii uudesta tuotteesta ja valmistuslinjasta, kunnes on päästy normaaliin sarjatuotantoon. Sen jälkeen tuote "luovutetaan" tuotannolle.

Tällä tavalla protomies on tiukasti mukana uuden tuotteen kehitystyössä piirustuksista sarjatuotantoon saakka.

Lindgrenin tärkeimmät työvälineet ovat valurautakoneistamossa sijaitsevat koneet. Erilaisia työkaluja asentaja myös tarvitsee runsaasti, samoin kuin mittaukseen tarvittavia mausereita, mikrometrejä ja heittokelloja.

Mikäli normaalisti käsillä olevat työkalut eivät riitä, joutuu Lindgren käyttämään monia konsteja. Työnsään hän joutuu tekemisiin mm. suunnittelijoiden, piirtäjien, jyräjien ja painekoettajien kanssa.

Prototyypisarja käsittää korkeintaan viisi erikokoista venttiiliä, useita venttiilikokoja ja -tyyppiä saattaa olla työn alla samanaikaisesti. Koska venttiili koostuu lukuisista osista, kuten rungosta, läpistä, akselista, tiivisteistä, 0-renkaista ym., joutuu protomies pitämään

tarkkaa lukua eri osista.

"Hankalaa tässä onkin lukuisten osien ja raaka-ainesten varmistaminen, prototöillä nimittäin pyrkii aina olemaan kiire. Yhtä venttiiliä kohden saattaa tulla jopa 30-40 osaa."

Valmistettuaan prototyypiventtiilin osat Lindgren kokoaa osista täydellisen venttiilin ja osallistuu sen jälkeen venttiilin testaamiseen mm. painekoettimella.

Jos testeissä ilmenee muutostarvetta, joutuu protomies taas hoitamaan asian. Kun prototyyppi sitten on sarjatuotantoon kelpaavassa kunnossa, Lindgren viimeistelee ja maalaa sen sekä asentaa tarvittaessa käyttölaitteen.

Normaalisti protomiehen työ päättyy, kun venttiili siirryt sarjatuotantoon.